

Suonenjoki 2040-visiotyön jatkaminen

Kaupunginhallitus 22.01.2024 § 15

Valmistelijat: hallintojohtaja Maikki Rouvinen, p. 044 744 2933 ja kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Kuntien tehtävät ovat suurimmassa muutoksessa sitten kuntien perustamisen ja kuntien toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti. Vuodesta 2023 alkaen kuntatalous tulee olemaan hyvin poikkeuksellinen niin menojen kuin tulojenkin kehityksen osalta, sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Seuraava kuntataloutta ravisteleva muutos tapahtuu vuoden 2025 alusta, kun kunnille muodostuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä uusi valtionosuustehtävä.

Taloudesta

Suonenjoen kaupungin tulevien vuosien keskeiset kuntatalouden haasteet tulevat olemaan kaupungin tulopohjassa tapahtuvat muutokset sekä kustannustason nousu. Toimenpiteiden kohdentuminen tulee näin ollen kohdentua rakenteiden ja toimintaprosessien uudistamiseen sekä ja palvelujen tason sopeutumiseen niin määrän kuin palvelujen laadun osalta.

Suonenjoen kaupungin osalta valtionosuudet tulevat merkittävästi pienenemään vuodesta 2025 lukien. Muutos johtuu muun muassa hyvinvointialueiden sekä kuntien keskinäiseen rahoitukseen sovitusta vuoden 2022 verotuksen vaikutuksesta, missä kuntien valtionosuuksia sopeutetaan valtion suuntaan. Leikkaukset ovat kuntien osalta tasasuuruiset (euroa/asukas) ja jaksottuvat vuosille 2025-2027. Vuoden 2026 alusta kaupungin SoTe-kiinteistöjen vuokraus päättyy ja palvelujen tarvitsemat SoTe-kiinteistöt tulee vuokrattavaksi yhtiön kautta, joka siis heikentää emon taloudellista asemaa ja teknisten palvelujen käyttötaloutta.

Suonenjoen kaupungin talouden kehityksestä ja uudistusten vaikutuksista on laadittu ulkopuolisen asiantuntijan (FCG) laatima painelaskelma. Ko. laskelmat on esitelty kaupunginvaltuutetuille 8.11.2023. Selvityksen perusteella muun muassa kuntaan hyvinvointialue uudistuksen myötä jäävien palvelujen asukaskohtainen kustannus on kasvanut Suonenjoella vuodesta 2017 vuoteen 2022 noin +33 prosenttia. Tämä on merkittävästi enemmän kuin kaupungin silloisten SoTe-kustannusten kasvu oli vastaavalle ajanjaksolle. Panielaskelmien perusteella kaupungin vuosikate kääntyy negatiiviseksi vuonna 2027 ja taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä (n. 9 milj. euroa) on kääntynyt alijäämäksi jo vuonna 2028. Selkeästi ennakoitua aikaisemmin.

Strategia ja visiotyö

Kunnan toimintaa ohjaa kuntastrategia. Suonenjoen kaupungin voimassa oleva kuntastrategia on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. Osana uuden strategian valmistelutyötä on tavoitteena luoda kuvaa Suonenjoen tulevaisuusnäkymästä pitkällä aikavälillä. Millaiseen tulevaisuuteen kaupunki luo elinvoimaa ja tuottaa palveluita? Prosessin tavoitteena on luoda kuntalaisten, päättäjien ja kaupungin henkilöstön vuoropuhelussa yhteistä näkemystä siitä miten kunnan toimintaympäristö on muuttumassa

ja millaiselle Suonenjoen tulevaisuus näyttää. Toimintaympäristön muutokset haastavat kaikkia kuntia. Jotta Suonenjoen tulevaisuus näyttää jatkossakin valoisalle on resurssien suuntaaminen Suonenjokea parhaiten eteenpäin vievästi keskeinen kysymys. Missä asioissa tunnistetaan muutospaineiden myötä tarve uudistaa toimintatapoja, mitä on tarve vahvistaa ja katoaako joidenkin toimintojen tarve tulevaisuudessa.

Osallisuustyöskentelyn pohjaksi kerätään ennakointi- ja tilastotietoa. Prosessissa osallistetaan asukkaita, palveluiden käyttäjiä, henkilöstöä sekä eri yhteistyötahoja. Aikajänteeksi valmisteluun on valittu 2040, johon asti on saatavissa ennakointitietoa. Prosessi toteutetaan vuoden 2024 aikana ja sille tehdään viestintä- ja osallisuussuunnitelma, joka julkaistaan kaupungin www-sivuilla. Työskentely toimii seuraavan strategian valmistelun taustatyönä. Työn etenemistä ohjaa kaupunginhallitus.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää aloittaa Suonenjoki 2040-visiotyöskentelyn. Kaupunginhallitus ohjaa työn etenemistä. Työskentelyn liikkeelle saattamisen avuksi aktivoidaan perustettua idea- ja vuorovaikutusryhmää sekä toimialojen edustajia.

Prosessi toteutetaan vuoden 2024 aikana ja sille tehdään viestintä- ja osallisuussuunnitelma.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 26.02.2024 § 55

Valmistelija: hallintojohtaja Maikki Rouvinen, p. 044 744 2933

Prosessille on valmisteltu viestintä ja osallisuussuunnitelma. Visiotyön työskentelyn peruseriaatteen ovat tietopohjaisuus ja tulevaisuussuuntautuneisuus sekä osallistavuus. Tietopohjaisuuden ja tulevaisuussuuntautuneisuuden pohjana on Sitran megatrendit, joiden lähtökohtana on, että yhteiskunta kohtaa jatkossakin muutoksia ympäristöön, hyvinvointiin, talouteen, teknologiaan sekä demokratiaan ja vaikuttamiseen liittyen. Toisaalta hyödynnetään olemassa olevaa ennakointitietoa. Muun muassa väestöennusteet 2040, maakuntasuunnitelman 2040 aineistot, Ruokatuotannon visio 2040, Hiilineutraali Pohjois-Savon tulevaisuusaineisto jne.

Osallistaminen tarkoittaa, että työhön osallistetaan päättäjät, kuntalaiset ja henkilöstö. Visiotyössä tarjotaan pohdinnan ja keskustelun paikkoja siihen, mitkä asiat ja miten tulevat vaikuttamaan Suonenjoen tulevaisuuteen. Osallistamista toteutetaan kolmessa vaiheessa:

Taustatiedon keräämisvaiheessa on mahdollisuus vinkata aiheeseen liittyvästä hyvästä ennakointimateriaalista tai esittää toiveita siitä, millaisia asioita tulevaisuuden näkymistä olisi hyvä selvittää.

Toisessa vaiheessa osallistetaan tuottamaan näkemystä siitä, miten megatrendit vaikuttavat Suonenjokeen ja mille Suonenjoki näyttää vuonna 2040?

Kolmannessa vaiheessa yhteiseen pohdintaan tuodaan kysymys siitä, millaisia palveluita kaupunki tuottaa vuonna 2040, miten kaupunki toimii sekä mitä strategian valmistelussa pitää huomioida?

Suonenjoki 2040 -visiotyölle luodaan oma sivu www.suonenjoki.fi -sivustolle. Sivulle kootaan aiheeseen liittyviä tietoja mm. ennakointimateriaalia ja kuvataan osallistumisen mahdollisuudet ja tuotetaan kohteja työskentelyn eri vaiheista. Visiotyön eri vaiheista viestitään lisäksi sosiaalisen median kautta sekä kaupungin palvelukanavien kautta (Wilma, Daisy). Viestinnässä huomioidaan sisäinen viestintä henkilöstölle.

Ehdotus Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää hyväksyä Suonenjoki 2040 -visiotyön viestintä- ja osallisuussuunnitelman (liite).

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.01.2025 § 8
15/00.01.02.00/2024

Valmistelijat: vs. hallintojohtaja Raija Rantanen, p. 044 744 2933 ja kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Suonenjoki 2040 -visiotyö etenee osallistavaan vaiheeseen. Suunnitteilla on kuntalaisille suunnatut tilaisuudet, joissa alustetaan tilaisuuden teemaksi valittua aihetta sekä käytetään sopivaa osallistavaa teknistä menetelmää osallistujien mielipiteiden kartoittamiseksi teemaan liittyvissä kysymyksissä. Tarkoituksena on pitää neljää iltatilaisuutta, joiden teemat on valittu Sitran megatrendien pohjalta. Aikatauluehdotus ja alustavat teemat: Kuntatalous 26.2., Osallistuminen ja demokratia kunnassa 19.3., Ympäristö ja ekologisuus kunnan toiminnassa 16.4. sekä Hyvinvointi kunnassa 9.5. Tilaisuudet pidetään Futurian auditoriossa. Kuntalaistilaisuudet toimivat osaltaan syksyllä käynnistettävän strategiayön pohja-aineistona.

Ehdotus Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää, että Suonenjoen kaupunki järjestää kuntalaistilaisuudet kevään 2025 aikana osana Suonenjoki 2040 -visiotyötä ja uuden strategian valmistelua.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.